

Folketinget Retsudvalg
Christiansborg
1240 København K

Kære medlemmer af Folketingets Retsudvalg,

Jeg henvender mig i kraft af mit job som reporter på fagbladet Journalisten. Det fremsatte lovforslag 144 om en ny offentlighedslov vil indskrænke retten til aktindsigt på en række punkter, hvilket vil få en betydning for journalisters mulighed for at bruge aktindsigt som værktøj. Da vi skriver til medlemmer af Dansk Journalistforbund vil vi meget gerne kunne fortælle præcist, hvad begrænsningerne kommer til at betyde, sådan at man kan tage debatten om lovforslaget på et mere oplyst grundlag.

Jeg håber derfor, at I vil hjælpe med at belyse rækkevidden af lovforslagets indskrænkninger ved at få justitsministeren til at besvare følgende spørgsmål, som knytter sig til en række dokumenter, der er vedlagt som bilag til denne henvendelse. Dokumenterne er alle udleveret efter begæring af aktindsigt under den nuværende offentlighedslov, og de har alle været centrale i journalistiske historier, som er blevet publiceret i landsdækkende medier. Vi vil gerne vide, om der ville være ret til aktindsigt i de samme, fulde dokumenter, hvis lovforslag 144 om en offentlighedslov vedtages som lov.

I det følgende vil jeg forsøge at redegøre så fyldestgørende som muligt for de enkelte dokumenters oprindelse, men hvis Retsudvalget eller Justitsministeriet skulle have behov for yderligere oplysninger eller præciseringer for at kunne besvare spørgsmålene fyldestgørende, står jeg naturligvis til rådighed.

Venlig Hilsen
Emil Ellesøe Ditzel
Fagbladet Journalisten
eed@journalisten.dk
33428029 / 21248723

Bilag 1: Skattesagen

Dokumentet indeholder to Politiken-journalisters anmodning om aktindsigt i kalenderne for to direktører i SKAT København i forbindelse med møder, der omhandler Kinnock-sagen. Dokumentet indeholder ligeledes SKAT Københavns positive svar på anmodning, fordi man vurderer, at oplysningerne om møderne vedrører sagens faktiske omstændigheder jævnfør offentlighedslovens §11, stk. 1. Oplysningerne om møderne har spillet en central rolle i Politikens dækning af Skattesagen og nedsættelsen af Skattesagskommissionen

Spørgsmål 1A:

Vil der under L 144 være en klar ret til aktindsigt i de oplysninger om direktør Erling Andersens møder med departementschef Peter Loft, som der under den nuværende offentlighedslov er givet aktindsigt i i Bilag 1?

Spørgsmål 1B:

Hvis Bilag 1 falder under undtagelsen for aktindsigt i paragraf 22 i L144. Vil der så være ret til ekstrahering af oplysninger jævnfør paragraf 28 og 29? I givet fald hvilke oplysninger?

Bilag 2: Den Hemmelige Krig

Dokumentet indeholder et brev og to bilag, som er sendt fra daværende forsvarschef Jesper Helsø til forsvarsminister Søren Gade i marts 2005. Journalist Nils Giversen fik aktindsigt i brevet og de to vedlagte breve i forbindelse med researchen til dokumentarfilmen "Den Hemmelige Krig". Dokumenterne spillede en central rolle i filmen for at dokumentere forsvarschef Helsøs kendskab til "tolken". Jeg vil gerne bede jer vurdere mulighederne for aktindsigt i selve brevet fra forsvarschefen til forsvarsministeren – og ikke de to vedlagte breve i følgende spørgsmål:

Spørgsmål 2A:

Vil der under L 144 være en klar ret til aktindsigt i hele brevet fra forsvarschef Helsø til forsvarsminister Søren Gade?

Spørgsmål 2B:

Hvis det pågældende brev falder under undtagelsen for aktindsigt i paragraf 24 om ministerbetjening i L 144, vil der så være ret til ekstrahering af brevet jævnfør paragraf 28 og 29? Og i givet fald, hvilke dele af brevet?

Bilag 3: Sundhedsministeriets skjulte overbetaling af privathospitaler

Bilag 3A er en notits, der er sendt fra Sundhedsministeriet til Statsministeriet 3. juli 2009, som Politiken fik aktindsigt i sammen med mange andre dokumenter om Sundhedsministeriets udredningsarbejde om takster for privathospitaler. Bilag 3B og bilag 3C er den sagsliste og den dokumentliste, der knytter sig til journalnummer 0901718, som notitsen er en del af. De er kun vedlagt for at gøre identificeringen og dermed vurderingen af Bilag 3A nemmere.

Notitsen dokumenterer, hvordan Sundhedsministeriet fejlagtigt informerer Statsministeriet om, at Rigsrevisionen ikke har bedt Sundhedsministeriet om at få udleveret Sundhedsministeriets udredende arbejde om takster for privathospitaler. På det tidspunkt har Rigsrevisionen flere gange bedt om at få arbejdet udleveret.

Notitsen spiller en central rolle i Politikens afdækning af Sundhedsministeriets ageren i sagen om overbetaling af privathospitaler. På det tidspunkt notitsen bliver afsendt har daværende sundhedsminister Jakob Axel Nielsen holdt møde med daværende økonomi- og erhvervsminister Lene Espersen om Sundhedsministeriets udredningsarbejde. Lene Espersen har udtalt sig på baggrund af arbejdet til Politiken og senere informeret forkert i Folketingssalen, om hvilket grundlag hun udtalte sig på baggrund af. Som det fremgår af selve notitsen, er det manglende samarbejde med Rigsrevisionen på det tidspunkt også en mediesag.

Spørgsmål 3A:

Vil der under L 144 være en klar ret til aktindsigt i hele Bilag3A?

Spørgsmål 3B:

Hvis Bilag 3A falder under undtagelsen for aktindsigt i paragraf 24 i L144 om ministerbetjening, vil der så være ret til ekstrahering af notitsen jævnfør paragraf 28 og 29? I givet fald hvilke dele af notitsen?

Bilag 4: Momssvindel med CO2-kvoter

Dokumentet er et notat fra Energistyrelsen og Skat til daværende Klima- og Energiminister Connie Hedegaard, der har kvitteret på det. Dokumentet beskriver problemstillingen med, at Danmark er centrum for en storstilet momssvindel med CO2-kvoter. Ekstra Bladet fik aktindsigt i notatet hos Klimaministeriet, og det har været centralt i avisens dækning af sagen og stiller spørgsmålstegn ved Connie Hedegaards udtalelser om, at hun ikke havde hørt om momssvindelen med CO2-kvoter – og dermed ikke kunne reagere på den – før Ekstra Bladet begyndte at skrive om den. Dokumentet stiller ligeledes spørgsmålstegn ved senere Klimaminister Lykke Friis' udtalelser til Folketinget om, at der ikke er noget, der taler for at Danmark skulle være centrum for den pågældende momssvindel.

Hele notatet er vedlagt som bilag 4. Følgende spørgsmål knytter sig dog kun til de tre sider af notatet som er forfattet af Energistyrelsen:

Spørgsmål 4A:

Vil der under L 144 være en klar ret til aktindsigt i hele notatet fra Energistyrelsen?

Spørgsmål 4B:

Hvis notatet fra Energistyrelsen falder under undtagelsen for aktindsigt i paragraf 24 i L144 om ministerbetjening, vil der så være ret til ekstrahering af notatet jævnfør paragraf 28 og 29? I givet fald hvilke dele af notatet?

Bilag 5: Farum-sagen

Bilag 5A er uddrag af tidligere Farum-Borgmester Peter Brixtoftes kalender fra 9. juni 2000 og 14. august 2000. Bilag 5B er en faksimile af den samme kalender fra 5. april 2000. Jyllands-Postens Journalist Morten Pihl, der tidligere dækkede Farum-sagen for B.T., har fået aktindsigt i kalenderen hos Farum Kommune. Kalenderoptegnelserne fra de pågældende datoer viser, hvordan Peter Brixtofte mødtes med en gammel partifælle, der var medlem af Tilsynsrådet, som skulle kontrollere Farum Kommune. Møderne fandt sted kort før Tilsynsrådet skulle holde møder, og kalenderen spillede en central rolle i afsløringen af, hvordan Peter Brixtofte forsøgte at påvirke tilsynsmedlemmet.

Spørgsmål 5A:

Vil der under L 144 være en klar ret til aktindsigt i kalenderen i Bilag 5A og Bilag 5B?

Spørgsmål 5B:

Hvis Bilag 5A og 5B falder under undtagelsen for aktindsigt i paragraf 22 i L144 om kalendere vil der så være ret til ekstrahering af kalenderen jævnfør paragraf 28 og 29? I givet fald hvilke oplysninger?

Bilag 6: Statsløse-sagen

Dokumentet er et notat udarbejdet af Integrationsministeriet i 2003 og sendt til tre medlemmer af Folketingets Indfødsretsudvalg fra Venstre og Konservative. Notatet handler om Indfødsretsloven. Dagbladet Information fik aktindsigt i dokumentet og følgebrevene til folketingsmedlemmerne i 2011. Notatet dokumenterer, at både daværende og efterfølgende integrationsminister henholdsvis Bertel Haarder og Birthe Rønn Hornbech var blevet informeret om, at skærpede krav til statsborgerskab kunne komme i konflikt med FN's konvention om statsløshed.

Hele dokumentet er vedlagt som Bilag 6, men jeg vil gerne bede om følgende vurderinger af de tre følgebrev og side 1, 6, 7 og 8 i selve notatet (side 4, 9, 10 og 11 i det vedhæftede PDF-bilag):

Spørgsmål 6A:

Vil der under L 144 være en klar ret til aktindsigt i al tekst i de ovenfornævnte sider i af Bilag 6?

Spørgsmål 6B:

Hvis de ovenfornævnte dele af Bilag 6 falder under undtagelserne for aktindsigt i paragraf 27 i L144, er der så ret til ekstrahering af de pågældende dele af bilaget jævnfør paragraf 28 og 29? I givet fald hvilke dele af notatet?

Bilag 7: Censurering af hørings svar

Dokumentet er en mail fra direktøren for Statsforvaltning Nordjylland til sine kollegaer i andre statsforvaltninger om, at Økonomi- og Indenrigsministeriet ønsker, at statsforvaltningerne trækker deres hørings svar tilbage og fjerner et afsnit, som Fødevarerministeriet ikke er begejstret for. Som det fremgår af dokumentet, vurderer direktøren i mailen, at sagen med stor sandsynlighed kan blive en ministersag. Dokumentet var centralt i P1 Orienterings historie om, hvordan Statsforvaltningernes hørings svar i denne sag i tre omgange blev censureret fra ministerielt hold.

Resten af sagens akter kan findes på P1 Orienterings hjemmeside:

http://www.dr.dk/NR/rdonlyres/5135651B-595F-4A3A-BD91-00F408914489/4750727/Censur_af_statsforvaltningernes_hÅringssvar_aktin.PDF

Følgende spørgsmål knytter sig kun til mailen i Bilag 7:

Spørgsmål 7A:

Vil der under L 144 være en klar ret til aktindsigt i hele Bilag 7?

Spørgsmål 7B:

Hvis Bilag 7 falder under undtagelsen for aktindsigt i paragraf 24 i L144 om ministerbetjening, vil der så være ret til ekstrahering af mailen jævnfør paragraf 28 og 29? I givet fald hvilke dele af mailen?

Bilag 8: Tuneserlovens tilblivelse

Dokumentet viser korrespondancen om det lovforslag, der blev kendt som Tuneserloven. Information fik aktindsigt i korrespondancen mellem Integrationsministeriet, Rigspolitiet og Justitsministeriet. Aktindsigten viste en usædvanlig hurtig lovproces, hvor loven gik fra at omfatte tre personer til langt flere personer, selvom vicerigspolitichef Hans-Viggo Jensen satte spørgsmålstejn ved nødvendigheden af lovændringen. I følgebrevene til de forskellige udkast fremgår det konkret, at lovudkastet ændres efter drøftelser i regeringens koordinationsudvalg.

Følgende spørgsmål knytter sig til følgende dele af bilag 8:

- Kontorchef i Integrationsministeriet Vibeke Haubergs komplette mail til blandt andre Rigspolitiet og Justitsministeriet sendt d. 6. november 2008 klokken 16.34 (side 1 og 2 i det vedlagte PDF-bilag)
- Fuldmægtig Jon Bach Holms mail, til kontorchef Vibeke Hauberg af 7. november 2008 kl. 11.17, hvoraf det fremgår at bilaget til mailen med Hans-Viggo Jensens håndskrevne kommentarer til lovforslaget i første omgang er sendt fra Kriminalforsorgen til Justitsministeriet (side 14 i det vedlagte PDF-bilag).

- Side 1, 5, 8 og 9 i bilaget til Fuldmægtig Jon Bach Holms mail, til kontorchef Vibeke Hauberg af 7. november 2008 kl. 11.17 med Hans-Viggo Jensens håndskrevne kommentarer til lovforslaget (side 15, 19, 22 og 23 i det vedlagte PDF-bilag)

Spørgsmål 8A:

Vil der under L 144 være en klar ret til aktindsigt i al tekst de ovenfor nævnte dele af Bilag 8?

Spørgsmål 8B:

Hvis de ovenfor nævnte dele af Bilag 8 falder under undtagelsen for aktindsigt i paragraf 24 i L144 om ministerbetjening, vil der så være ret til ekstrahering af dele af de ovenfor nævnte dele af Bilag 8 jævnfør paragraf 28 og 29? I givet fald hvilke dele?

Bilag 9: Det ufinansierede operahus

Dokumentet er et brev fra 1999, hvor daværende finansminister Mogens Lykketoft skriver til daværende kulturminister Elsebeth Gerner Nielsen, at staten ikke kan betale for et nyt operahus. Politiken fik aktindsigt i brevet og kunne på baggrund af det dokumentere, at den finansiering af et operahus, som var grundlaget for et netop indgået forlig med de konservative, ikke eksisterede.

Spørgsmål 9A:

Vil der under L 144 være en klar ret til aktindsigt i hele Bilag 9?

Spørgsmål 9B:

Hvis Bilag 9 falder under undtagelsen for aktindsigt i paragraf 24 om ministerbetjening i L 144, vil der så være ret til ekstrahering af brevet jævnfør paragraf 28 og 29? Og i givet fald, hvilke dele af brevet?